Rossen tjïelte
Røros kommune

Innkjøpspolitikk for Røros kommune

2025-2027

Vedtatt dokument

Politisk behandling:	Saksnummer	Dato
Formannskap	061/25	12.06.2025
Kommunestyre	059/25	19.06.2025

EATNEMENAERPIE / VERDENSARV
INDUSTRIJE / INDUSTRI
KULTUVRE / KULTUR

Vaerien Vuelie
Pulsen i fjellet

Innhold

1.1 Innledning....3
1.2 Innkjøp som strategisk virkemiddel....3
1.3 Sosial bærekraft....3
1.4 Klima og miljø....4
1.5 Samarbeid og styring....4
1.6 Forhold til lokalt næringsliv....5
1.7 Kommunen som en etisk samfunnsaktør....5

1.1 Innledning

En innkjøpspolitikk beskriver de holdninger, verdier og ambisjoner som kommunen står for og praktiserer ved gjennomføring av sine anskaffelsesprosesser. Den gir kommunens innkjøpere et felles rammeverk, som bidrar til gode beslutninger i tråd med politiske mål, forventninger og krav.

Innkjøpspolitikken for Røros kommune skal både styrke det innkjøpsfaglige samarbeidet med Abakus-kommuner, tydeliggjøre politiske prioriteringer i Røros og gir forutsigbarhet for ansatte, innbyggere og næringsliv.

Innkjøpspolitikken bygger på lov om offentlige anskaffelser, med tilhørende forskrifter, samt anbefalinger og veiledninger fra DFØ og felles innkjøpspolitikk for nord-østerdalskommunene i Abakus-samarbeidet. Innkjøpspolitikken følger også opp følgende satsingsområder i kommuneplanens samfunnsdel for 2024-2030:

- Fjellnaturen og verdensarven som vårt livsgrunnlag
- Med tradisjon for sirkulær verdiskaping
- Med hjerte for samarbeid

1.2 Innkjøp som strategisk virkemiddel

Kommunens innkjøp skal ivareta innbyggernes behov, sikre rett kvalitet på varer og tjenester og bidrar til bærekraftig samfunnsutvikling og kommuneøkonomi.
Dette betyr at:

- Innkjøp dekker reelle behov, som bare kan dekkes ved kjøp av varer eller tjenester fra en ekstern leverandør
- Varer og tjenester leveres med rett utforming og innhold, til rett tid og rett pris.
- Varer er produsert på en etisk og miljømessig forsvarlig måte
- Innkjøp bidrar til effektiv ressursutnyttelse, innovasjon og leverandørutvikling, grønn omstilling, digitalisering og lokal næringsutvikling.
- Innkjøp som kan gjøres lokalt skal gjøres lokalt der det er økonomisk og miljømessig forsvarlig og praktisk gjennomførbart

Kommunen anskaffer og forvalter de varer og tjenester det er behov for på en måte som fører til mest mulig effektiv ressursutnyttelse. Det betyr at vi

- vurderer om det finnes alternativer til innkjøp, som bidrar til redusert forbruk
- vurderer om behovet kan dekkes ved ombruk, reparasjon av eksisterende varer eller ved å kjøpe brukt
- velger produkter med lang levetid, med mulighet for reparasjon, ombruk og gjenvinning.
- vurderer investeringer og kostnader samlet, i et livsløpsperspektiv
- der det er mulig skal klimakostnad og klimagevinst også være en del av vurdering av investeringer på lik linje med andre vurderingspunkter
- gjennomfører anskaffelser effektivt, med lavest mulig transaksjonskostnad

1.3 Sosial bærekraft

Kommunen legger vekt på forsvarlig og rettferdig produksjon av varer og tjenester i sine anskaffelser. Det betyr at vi

- gjennomfører risikovurdering av anskaffelser, for å identifisere og redusere risiko for arbeidslivskriminalitet og brudd på menneskerettigheter så langt det er praktisk mulig

- velger leverandører som aksepterer ILOs kjernekonvensjoner om organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger, forbud mot barnearbeid, forbud om tvangsarbeid og forbud mot diskriminering.
- stiller krav som sikrer universell utforming av produkter og tjenester
- velger produkter som innfrir krav til etikk, rettferdig handel og bærekraft, og vektlegger tredjeparts sertifiserte merkeordninger.
- vektlegger bruk av lærlinger og annen arbeidstrening ved valg av leverandør
- velger leverandører som har landsdekkende tariffavtaler for sine ansatte, dersom det er relevant.

1.4 Klima og miljø

Kommunen skal bidra til omstilling til et lavutslippssamfunn uten unødig natur- og miljøbelastning.

Hovedmål nummer 3 i kommunens klimaplan sier dette: «Røros skal spille en ledende rolle og skal tilrettelegge for miljøvennlige virksomheter og levemåter». Videre sier planen at
Det betyr at

- Vi gjennomfører risikovurdering av anskaffelser, for å identifisere og redusere risiko for vesentlige klimagassutslipp og unødige miljøbelastninger
- Vi benytter krav og kriterier som bidrar til reduserte klimagassutslipp fra produksjon, transport og bruk av varer og tjenester.
- Ved kjøp av produkter vektlegges lang levetid, med mulighet for reparasjon, ombruk og gjenvinning.
- For emballasje benytter vi krav og kriterier som bidrar til effektiv materialbruk og mulighet for gjenvinning, og vi stiller krav om medlemskap i returordninger og produsentansvarsordninger
- Ved kjøp av matvarer vektlegges bærekraftig produksjon, dokumentert med relevante, tredjeparts godkjente merkeordninger
- Ved kjøp av matvarer skal det så langt det er mulig velges produkter med kortest mulig transportveg fra produsent til kommune
- I byggeprosjekter vektlegges det prinsipper for «grønne» bygg, med vekt på transportbehov, energiløsninger, materialvalg og utslipp fra byggeplass, Solceller eller annen lokal kraftproduksjon skal som hovedregel alltid installeres ved nybygg eller større rehabiliteringer
- Ved kjøp av rådgivningstjenester skal det der det er relevant stilles krav om kompetanse som kan bidra til reduserte klimagassutslipp, klimatilpasning og minst mulig naturinngrep og annen miljøbelastning.

1.5 Samarbeid og styring

Kommunen skal samarbeide med andre kommuner der det er nødvendig for å bidra til økt markedsmakt og styrke den innkjøpsfaglige kompetansen. Det betyr at vi

- sikrer innkjøps- og bestillerkompetanse i egen organisasjon, med tydelige roller og ansvar.
- deltar aktivt i innkjøpssamarbeid i regi av Abakus, og følger rutiner og organisering som fastsettes i samarbeid med Abakus og øvrige kommuner
- inngår der det er mulig rammeavtaler sammen med andre kommuner for å oppnå bedre betingelser og sikre god tilgjengelighet på avtalte tjenester
- er lojale mot inngåtte avtaler, og bidrar til at samarbeidet med leverandører og andre innkjøpspartnere fungerer på en god måte
- følger opp de krav og kriterier som er stilt i anbud, og benytter avtalte rutiner for å melde fra om brudd på avtalevilkår

- Bruker Abakus som et verktøy for å styrke lokale leverandørers mulighet til å vinne anbudskonkurranser utlyst av samarbeidet

1.6 Forhold til lokalt næringsliv

Kommunen legger til rette for samarbeid med og utvikling av lokalt næringsliv. Dette betyr at vi

- har dialog med lokalt næringsliv ved utforming av innkjøpskrav og -kriterier, og er åpne for samarbeid om utvikling av innovative produkter og tjenester
- stiller ikke strengere krav til leverandør og leveranse enn det som anses forholdsmessig for anskaffelsen
- vurderer kommunevise anskaffelser for tjenester der det finnes lokale tilbydere, f.eks. matvarer, anleggsarbeider, reparasjon- og håndverkstjenester.
- deler opp anbud på enkelte produktgrupper ved kjøp av matvarer, og krever en andel lokalproduserte eller sesongvarer i avtaler der dette er mulig, for eksempel leveranse av mat til kommunens omsorgstjenester
- tilbyr veiledning for lokale tilbydere og forenkler anbudsprosesser så langt anskaffelsesregelverket tillater det.

1.7 Kommunen som en etisk samfunnsaktør

Kommunenes arbeid med innkjøp skal preges av ærlighet, integritet og profesjonalitet.
Det betyr at

- Etiske retningslinjer i kommunens personalreglement følges i alle innkjøpssituasjoner
- Kommunens innkjøpere er bevisst sin rolle, og at de representerer kommunen på en måte som bidrar til at innbyggere og næringsliv har tillit til at innkjøp skjer på en samfunnstjenlig måte (LOA §1)
- Vi gjennomfører anskaffelser i tråd med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, samt kommunale planer og vedtak
- Ingen leverandør gis uberettigede fordeler fremfor andre, og ingen ansatte oppnår personlige fordeler av kommunens anskaffelser.
- Ingen ansatte som har personlige relasjoner til en leverandør, skal delta i anbudsprosesser der denne leverandøren kan være en aktuell tilbyder.
- Der det er hensiktsmessig bør det vurderes bruk av reserverte kontrakter.
- Røros kommune skal så langt det lar seg gjøre ikke handle varer og tjenester som har opprinnelse fra Israel og Russland